

هر کسی که در خانه شما حضور دارد باید بداند هنگام وقوع زلزله چه اقدامی انجام دهد حتی اگر شما موقع وقوع حادثه آنجا نباشید.

امام جمعه سیروان داوطلب افتخاری هلال احمر شد

به مناسبت روز جهانی داوطلبان، کارکنان و اعضای جمعیت هلال احمر شهرستان سیروان با امام جمعه این شهرستان دیدار کردند. امام جمعه شهرستان سیروان در این دیدار گفت: «هلال احمر از گان خدمت رسان و حاضر در تمامی زمینه‌ها و در مواقع بحران فریادس ابقشار آسیب دیده و در معرض آسیب است.» وی از خدمات شایان هلال احمر در ایام اربعین حسینی به زائران ابا عبدالله الحسین (ع) تقدیر کرد و افزود: «امید است این حضور مانند همیشه رو به رشد باشد.» در این دیدار صمیمانه، امام جمعه شهرستان سیروان با دریافت لباس داوطلبی به عضویت افتخاری جمعیت هلال احمر سیروان درآمد.

پزشک داوطلب با سابقه ۳۰ سال فعالیت در هلال احمر در گفت و گو با «شهروند»:

اولین حضور داوطلبانه در یک بیمارستان صحرایی

سال ۶۵ زمانی که جبهه‌های جنگ تحمیلی به نبره‌های داوطلب برای درمان زخمی‌ها نیاز داشت، به دعوت جمعیت هلال احمر در عملیات کربلا ۵، گروهی از دانشجویان پزشکی عازم جبهه‌های جنگ شدند. مسعود سیادت یکی از آن دانشجویان بود که از همان روزها فعالیت داوطلبانه‌اش در جمعیت هلال احمر ایران آغاز شد و این فعالیت سال‌هاست که ادامه دارد.

چگونه با فعالیت‌های داوطلبانه آشنا شدید؟

نزدیک به ۳۰ سال پیش بود که برای خدمات پزشکی با ۲۰ نفر از دانشجویان پزشکی با یک هواپیمای C-130 عازم اهواز شدیم و به یک بیمارستان صحرایی رفتیم؛ صحنه‌هایی که می‌دیدم، بسیار زیبا بود. رزمندگان که بشدت زخمی شده بودند، ولی ذکر خدا و ائمه از زبان‌شان نمی‌افتاد، داوطلبانه برای جنگ با دشمن حاضر شده بودند و از جان‌شان برای اسلام و میهن گذشته بودند. این رزمندگان فداکاری را به معنای واقعی کلمه برای من تعریف کردند. دقیقاً از همان سال‌ها فعالیتیم در هلال احمر شروع شد.

بعد از سال‌های جنگ چطور؟

من یک همکار کوچک در جامعه داوطلبان هلال احمر هستم. این افتخار را داشتم که در مناطق محروم و صعب‌العبور استان خراسان جنوبی برای ویزیت رایگان بیماران چندین بار حضور داشته باشم و در منطقه زلزله‌زده این استان به همراه همکارانم حضور داشتیم و توانستیم به مسائل سلامت و بهداشت مردم رسیدگی کنیم. همین‌طور در منطقه بردسیر کرمان هم تجربه کار داوطلبانه داشته‌ام؛ با توجه به محرومیت‌های منطقه ویزیت و درمان دارویی برایشان انجام شد.

تخصص شما چیست؟

من پزشک عمومی‌ام و در حال حاضر در سازمان بیمه سلامت ایران شاغل هستم.

چه مدت زمانی را برای کارهای داوطلبانه اختصاصی می‌دهید؟

برای کار در این حوزه محدودیتی قابل نشدم و زمانی که اعلام نیاز شود در مأموریت‌ها حاضر می‌شوم.

مردم چه بر خورده‌ی بسا داوطلبان هلال احمر دارند؟ لباس جمعیت هلال احمر جقدر بین نیازمندان پذیرفته شده و قابل اعتماد است؟

مردم به هلال احمر اعتماد دارند؛ این را با ایمان قلبی می‌گویم. مردم به لباس هلال احمر و داوطلبان این نهاد اعتماد دارند. ما امیدواریم بتوانیم اعتماد اجتماعی را روزبه‌روز بیشتر کنیم و با خدمت‌رسانی مناسب دردی از نیازمندان کم کنیم. فراموش نمی‌کنیم که یکی از شعارهای هفتگانه صلیب سرخ جهانی کمک به همنوع بدون توجه به جنس، نژاد و مذهب است. جمعیت هلال احمر یک سازمان بشردوستانه است و کارکنان این سازمان هم برایشان فرقی نمی‌کند کجای کشور یا جهان به حضور و کمک نیاز دارد؛ هر جا که باشد با اشتیاق می‌رویم و به مردم نیازمند و گرفتار کمک می‌کنیم.

انتظار یک داوطلب برای فعالیت در آرامش و ترویج کارهای داوطلبی چیست؟

داوطلبی یک عشق است؛ انگیزه را همین عشق می‌آورد. چند روز پیش به یک آگاه‌آمده‌ای بپر چندمراجه کردم و دیدم جوانان داوطلب با چه عشقی کار می‌کنند و حتی دیدن صحنه‌های بسیار قبیح و دلخراش آنها را از کار داوطلبانه دلزده نمی‌کند. جوانانی که شاید یک هفته در یک آگاه‌آمده‌ای می‌مانند. آمدادگران جاده‌های با صحنه‌های دلخراش مواجه می‌شوند؛ مثلاً می‌گفتند در تصادف اخیر در جاده استان خراسان جنوبی، کودکی را دیده‌اند که داشت جان می‌داد یا مادری که داشت بی‌قراری می‌کرد، چون در بین تکه‌های خودرو گیر کرده بود. تصور کنید یک آمدادگر مرتباً با این صحنه‌ها برای نجات مردم مواجه است و قطعا روحش آزرده می‌شود.

تنها کاری که برای این عزیزان می‌توان کرد، رسیدگی به وضع معیشتی و دغدغه‌های آنهاست. معتقدم می‌توانیم از خیرین دعوت کنیم در فعالیت‌های توسعه‌ای داوطلبانه هلال احمر حضور داشته باشند. با راه به روستاها رفته و دیده‌ام که حتی یک نفر هم نیست که تزریقات و بانسمنان یا اقدامات اولیه درمانی را بلد باشد؛ با یک برنامه‌ریزی خوب هلال احمر استان‌هایی توانمند چندنفر جوان مستعد روستا را آموزش دهند که خدمات اولیه تزریقات و بانسمنان یاد بگیرند و تا رسیدن آمبولانس کاری برای مردم محروم انجام دهند. خیرین می‌توانند در این کارها وارد شوند. در این بین داوطلب نیاز به حمایت‌های روانی و ایجاد محیط شاد و مفرح دارد؛ باید فضایی برای آموزش آنها فراهم کنیم، مثل کتابخانه و سرگرمی‌های مفید تا انگیزه‌شان در کار بیشتر شود.

برنامه ۱۵ ساله سازمان ملل در راستای ترویج فرهنگ داوطلبی

داوطلبیسم یا تملک داوطلبانه

مشارکت داوطلبانه، یک شکل مشارکت مدنی

تملک داوطلبانه در راستای این برنامه ۱۵ ساله تلاش می‌کند هیچ‌کس را از دست ننداده و روزبه‌روز به تعداد داوطلبانش بیفزاید؛ به‌ویژه افرادی که به حاشیه رانده شده‌اند یا دسترسی به این گونه فعالیت‌ها ندارند؛ در واقع این موضوع برای محلی‌سازی اهداف توسعه پایدار بسیار اهمیت دارد. سازمان‌های داوطلب می‌توانند به‌عنوان کارگزاران تعامل، نقطه اتصال استراتژی‌های دولتی و ابتکارات داوطلبانه خدمت کنند. بسیاری از اهداف توسعه پایدار برای تغییر نگرش و رفتار دولت‌ها به زمان زیادی نیاز دارد، مثلاً در سبک زندگی اقتصادی، فرهنگ مصرف و خرید مردم و... داوطلبان تغییرات را در ذهنیت قالب را با افزایش آگاهی و دفاع از این تغییرات و الهام بخشیدن به دیگران تسهیل می‌کنند.

در نهایت، اهداف توسعه پایدار نیاز به «انقلاب داده» برای جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل داده‌های به دست آمده برای نظارت بر پیشرفت دارند. داوطلبان می‌توانند داده‌هایشان را جمع و براساس آگاهی‌های به دست آمده، تحلیل کرده و با پشتیبانی واحد برنامه‌ریزی و نظارت، میزان پیشرفت در اجرای SDG را اندازه‌گیری کنند. مشارکت داوطلبانه، یک شکل مشارکت مدنی، راهی برای تقویت سازوکار پاسخگویی دولت‌ها و شهروندان برای دهمه‌های آتی است.

منبع www.unv.org

محلی و ملی برای دستیابی به دستور کار ۲۰۳۰ برسد. با توجه به ماهیت برنامه، مشارکت داوطلبانه وسیله‌ای مهم برای توسعه پایدار محسوب می‌شود. داوطلب شدن به مردم و جوامع کمک می‌کند تا در رشد خود مشارکت داشته باشند. از طریق مشارکت داوطلبانه، شهروندان انعطاف‌پذیری خود را بالا می‌برند، پایگاه دانش و آگاهی خود را به‌روز می‌کنند و در نهایت مسئولیت‌های مهم در جامعه را خود به دست می‌گیرند. انسجام اجتماعی و اعتماد از طریق کارهای داوطلبانه فردی و جمعی تقویت می‌شود و منجر به نتایج پایدار برای مردم، توسط مردم می‌شود. در این بین تملک داوطلبانه مشارکت مدنی را تقویت می‌کند؛ این نکته بسیار اهمیت دارد که داوطلب شدن یک اثر موج‌دار است که دیگران توسعه پایدار در جوامع ایجاد شود، رفته‌رفته به وجود می‌آورد.

داوطلبان می‌توانند پشتیبانی فنی و ظرفیت‌ها را در تمامی زمینه‌های هدف، توسعه دهند. آنها خدمات اساسی آرایه می‌دهند، به انتقال مهارت‌ها و شیوه‌های مبادله‌ای در خور کمک می‌کنند و مهارت‌های بین‌المللی و ملی ارزشمندی از طریق مبادلات اطلاعات، مهارت‌ها و آموزش‌ها انتقال پیدا می‌کند. شرکای این فرآیند می‌توانند در این زمینه نقش خاصی را ایفا کنند؛ با بهره‌گیری از تخصص خود و در اختیار قرار دادن مهارت‌ها و آموخته‌هایشان به نهادهای دولتی و جوامع آسیب‌پذیر.

دینفعان به رسمیت می‌شناسد تا ۱۷ اصل توسعه پایدار را عملیاتی کند. این برنامه بشدت گسترده یک فرآیند مشاوره‌ای گسترده است که بیش از ۸ میلیون نفر را شامل می‌شود و توسط دبیر کل سازمان ملل متحد در گزارشی خلاصه شده به‌عنوان «جاده کرامت ۲۰۳۰» معرفی شده است. همان‌طور که ایسن برنامه تلاش می‌کند ظرفیت‌ها را ایجاد کرده و به برنامه‌ریزی جدید برای ریشه‌یابی برسد، تملک داوطلبانه یاهمان داوطلبیسم می‌تواند یکی دیگر از ابزار قدرتمند اجرایی باشد. تملک داوطلبانه می‌تواند به متمرکز کردن اهداف و جذب مردم در برنامه‌ریزی و اجرای ملی برای اهداف توسعه پایدار کمک کند. گروه‌های داوطلب می‌توانند به منظور تدوین دستور کار جدید، با رایز فضاهای جدید به تعامل بین دولت‌ها و مردم در اقدامات بنیادی و قابل قیاس با دیگر کشورها نیز کمک کنند. تملک داوطلبانه مشارکت مدنی را تقویت، انعطاف‌پذیری اجتماعی را عمیق‌تر و همبستگی و مالکیت نتایج توسعه را تقویت می‌کند.

نتایج پایدار برای مردم، توسط مردم

پرواضح است که بدون طیف گسترده‌ای از افراد در تمام مراحل، به‌سادگی امکان دستیابی به اهداف توسعه پایدار در همه سطوح و در همه زمان‌ها امکان‌پذیر نیست. تملک داوطلبانه یا داوطلبیسم یک وسیله قدرتمند برای آوردن مردم بیشتر در میدان است. داوطلبان در روند این برنامه در حال گسترش فضایی هستند که در آن با جذب تعداد بیشتری از مردم در برنامه‌ریزی‌ها و اقدامات

راضیه‌زگری برنامه داوطلبان سازمان ملل متحد (UNV) در طول ۴۲ سال گذشته به لحاظ اندازه و گستره مأموریت، نتایج و فعالیت‌هایش را با تمرکز بر اهداف خاص مثل تأثیر غیرمستقیم بر جوامع در جهت ترویج صلح، توسعه جوامع و ریشه‌کنی فقر و تأثیر نقش داوطلبانه در سطح جهانی و قوانین میان‌دولتی پیش برده است. در این فرآیند هر سه سال یکبار، UNV گزارشی را با عنوان داوطلبیسم و توسعه پایدار منتشر می‌کند که یک گسترش برجسته سازمان ملل متحد محسوب می‌شود؛ این گزارش با هدف تقویت زمینه مشارکت داوطلبانه و نشان دادن جمعیت تحرکات سازمان ملل و گسترش آن در قرن بیست‌ویکم طراحی شده است. بسیاری از اهداف توسعه پایدار نیازمند تغییر نگرش و رفتار طولانی‌مدت هستند. داوطلبان با ارتقای آگاهی یا دفاع از این تغییرات و الهام‌دادن به دیگران، نهادینه‌شدن تغییرات برای رسیدن به توسعه پایدار را در ذهن عموم تسهیل می‌کنند. مجموعه‌ای از ۱۷ هدف توسعه پایدار (SDGs) که همچنین به‌عنوان اهداف جهانی شناخته می‌شود) برای نابودی فقر، مبارزه با نابرابری و بی‌عدالتی و مقابله با تغییرات آب‌وهوایی تا سال ۲۰۳۰ توسط رهبران جهانی در اجلاس توسعه پایدار سازمان ملل در سپتامبر ۲۰۱۵ به تصویب رسید. این اهداف جهانی، فراگیر و نشان‌دهنده یک تعهد جسورانه به مردم و کره زمین است.

داوطلب شدن، وسیله‌ای برای توسعه پایدار

برنامه ۲۰۳۰ توسعه پایدار، گروه‌های داوطلب را به‌عنوان

پزشک داوطلب جمعیت هلال احمر از نخستین تجربه فعالیت خود در شهرستان زهک می‌گوید

ما فقط بخشی از مشکلات مردم محروم را می‌توانیم حل کنیم

● بر خورد مردم زهک با تیم‌های جمعیت هلال احمر که برای کمک به آنها آمده بودند چگونه بود؟

مردم بسیار خوشگرم بودند. خودشان را با شرایط کاری ما هماهنگ می‌کردند. فعالیت مرکز از ظهر ساعت ۳ شروع می‌شد و تا ساعت ۱۰ شب ادامه داشت. مردم مجبور بودند در گرمای شدید هوا به مرکز مراجعه کنند با این حال به خوبی از فعالیت‌های تیم‌های جمعیت هلال احمر استقبال می‌کردند. همین برخورد‌های صمیمانه مردم به تیم روحیه می‌داد.

● در شهرستان زهک مردم بیشتر دچار چه مشکلاتی بودند؟
محرومیت، اصلی‌ترین مشکل مردم بود. امکانات دارویی به شدت ضعیف بود. حتی برای تجویز و تهیه داروی ساده دچار مشکل می‌شدیم مجبور بودیم به زابل برویم. نه تنها در روستاها بلکه در خود شهرستان زهک نیز مشکل کمبود دارو داشتیم.

● چه خاطره‌ای در مدت چهار روزه‌ی که در زهک حضور داشتید به یاد می‌آوردید؟

روزی یکی از اهالی به مرکز ما مراجعه کرد و مشکل دندانپزشکی داشت. به او نحوه مسواک زدن را آموزش دادیم تا بتواند به خانواده خود نیز یاد بدهد. روز بعد که آمد توانسته بود با پولی که قرض کرده بود دو تا مسواک بخرد، تعداد اعضای خانواده‌اش پنج نفر بودند. بچه‌های تیم برای بقیه اعضای خانواده نیز مسواک تهیه کردند. برخورد مردم نشان می‌داد که مشتاق هستند تا از نظر بهداشتی شرایط مناسب‌تری داشته باشند. همین برخورد‌ها انگیزه تیم را برای کار کردن بیشتر می‌کرد.

پیش از آن همکاری نداشتیم.

● با توجه به این که حضور در منطقه زهک نخستین تجربه فعالیت داوطلبانه شما در جمعیت هلال احمر بود، چه حسی داشتید؟

خدمت کردن در مناطق محروم برای من حس بسیار خوشایندی داشت و عالی‌ترین تجربه‌ای بود که تا آن زمان داشتم. همچنین تیمی که همراهانم بودم کمک‌های بسیاری به من می‌کردند زیرا تا پیش از آن زمان تجربه کار در مناطق سخت را نداشتم. میزان محرومیت در شهرستان زهک بسیار بود، اما تیم‌های جمعیت هلال احمر در سطح منطقه پخش می‌شدند و تلاش می‌کردند تا بتوانند بخشی از مشکلات مردم را برطرف کنند.

● چه میزان مراجه‌کننده به مرکز درماتی داشتید؟
روزانه حدود ۷۰ نفر به مرکز درماتی مراجعه می‌کردند.

نخستین تجربه خود را از منطقه زهک آغاز کرد جایی که مردم از شدت فقر و محرومیت مجبور بودند پول قرض کنند تا حتی بتوانند برای بهبود بهداشت خود مسواک تهیه کنند. گلر گل‌خیا، دندانپزشک داوطلبی است که از نخستین حضور داوطلبانه خود در جمعیت هلال احمر در منطقه محروم زهک به «شهروند» می‌گوید. منطقه‌ای که مردمانش در اوج محرومیت، صمیمیت و خونگرمی خود را فراموش نکرده‌اند.

● چه مدت است که به جمع داوطلبان هلال احمر پیوسته‌اید؟
از آخر ماه پارسال حدوداً یک‌سال می‌شود.

● چگونه با فعالیت‌های جمعیت هلال احمر آشنایی پیدا کردید و به جمع داوطلبان پیوستید؟

من ابتدا در جمعیت امام علی (ع) خراسان رضوی فعالیت می‌کردم. به مرور از طریق این جمعیت با فعالیت‌های جمعیت هلال احمر آشنا شدم. برای حضور در مناطق زلزله‌زده کرمانشاه نام‌نویسی کرده بودم اما به دلیل این که تیم‌های دندانپزشکی اعزامی به کرمانشاه نداشتند، نتوانستم در آن‌جا خدمت کنم بنابراین درخواست دادم تا در برنامه‌های دیگر که نیاز به دندانپزشک داشتم شرکت کنم. نخستین تجربه‌ام حضور در منطقه زهک در سیستم و بلوچستان بود. تا پیش از آن در طرحی که مخصوص جمعیت هلال احمر باشد، شرکت نکردم.

● شمار فعالیت‌های داوطلبانه خود در چه مناطقی خدمت کردید؟

پیش از پیوستن به جمعیت هلال احمر، زمانی که در جمعیت امام علی (ع) مشغول بودم، در خانه‌های علم در مناطق محرومی مانند قلعه ساختمان که یکی از فقیرترین محله‌های حاشیه‌نشین خراسان رضوی است، بیماران را ویزیت و خدمات اولیه را به آنها ارائه می‌کردم. اما نخستین همکاری‌ام با جمعیت هلال احمر از منطقه زهک آغاز شد و